Devlet Nüshası

Akbaba

— Kebaba gel, kebaba!... Kral Faruk doyamadan gitti bu Mısıra babaaam!..

000081

Küçük..
fakat benim!

EMLÂK
BANKASI

YAPI TASARRUFU'na
başlamıştır

AKBABA

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Ahmet Koçer

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası
İSTANBUL

Sayısı 35 Kuruş

ABONE ŞARTLARI :
Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

Yabancı memleketlere, yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 57, İstanbul.

Telefon : 21649

AKBABA

KOLEKSİYONU

En iyi pantazotdan itina ile hazırlanan ciltlerimiz, sayın okuyucularımızın emirlerine hazırdır

1 — Altı aylık ciltli kolleksiyonlarımız on liradır.

2 — Cilt kapakları 250 kuruştur.
3 — Ciltletme bedeli üç liradır.

4 — Akbabaya yıllık abone olacaklara, birinci cilt, yüzde elli tenzilâtla(5) lirayadır.

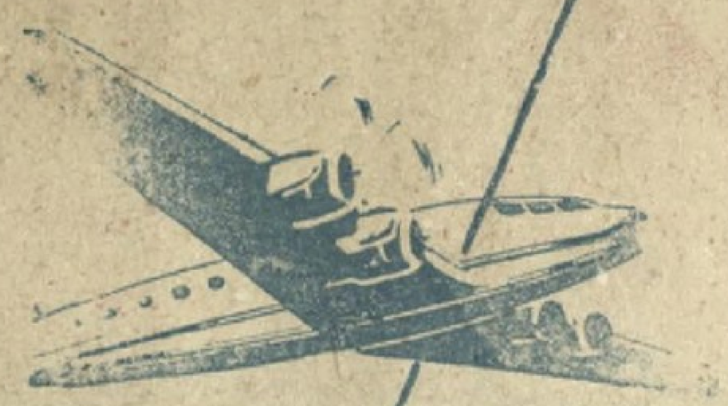
5 — (Aydabir) mecmuasına bir yıllık abone olacaklara, Akhabanın birinci cildi yine (5) lirayadır.

Faruk Nafiz Çamlıbel, Peyami Safa, Yusuf Ziya Ortaç, Vahdet Gültekin, Zahir Güvemli gibi en tanınmış imzaları yazı ailesinde...

ve

Ramiz, Togo, Necmi Rıza, Nehar, Niyazi, Sinan, Yalçın Çetin, Fuat Yılmaz gibi en kıymetli san'atkârları karikatür ailesine toplayan Akbaba, her zaman zevkle okuyacağınız ve her zaman eşsiz kalan bir mizah gazetesidir.

GÖNDERDİĞİNİZ MALI

SİGORTA
EDİNİZ

T.C.
Ziraat
Bankası

VADELİ, VADESİZ TASARRUF HESAPLARI İÇİN BU YIL 650,000 LİRALIK BİR İKRAMİYE PLÂNI HAZIRLANMIŞTIR. BU PLÂNDA 10 ÇEKİLİŞTE

14 EV

AYRICA,
10.000, 1.000 ve 500 LİRALIK İKRAMİYELER, TRAKTÖR ve ZİRAAT ALETTLERİ VARDIR.
ÇEKİLİŞLERE İŞTİRÂK ŞARTLARINI BANKA ŞUBE VE AJANSLARINDAN ÖĞRENMEKTE ACELE EDİNİZ.

000082

Akbaba

Perşembe günleri çıkar. Siyasî mizah gazetesi

Sahibi: Yusuf ziya ORTAÇ

★★

16 Ekim 1952 Perşembe ★ Cilt 2, Sayı: 31 ★ Adres: AKBABA, Nuruosmaniye Caddesi, Numara 57. — İSTANBUL
Telefon: 21649

BİZE GÖRE:

NE OLUYORUZ?..

Bursada nutuk, İzmirde miting, Balıkesirde meydan muharebesi!

Kalemler yapraklarda, ağızlar sokaklarda hep ayni türküyü çağırıyor:

Kalkın ey ehl-i vatan!

Bir daha soralım: Ne oluyoruz?

Haaa, memlekette zulüm varmış, zulüm!.. Garip şey, ne zulmü acaba?.

Yine karakollardan suçsuz vatandaş çığlıkları mı geliyor?

Yine Emniyet müdürlüğüne tabur tabur millîyetçiler mi götürülüyor?

Yine dibçik altında köy okulları mı yaptırılıyor?

Yine Sıkıyönetim kapısında gazeteciler cehalete hesap mı veriyor?

Haaa, adalet baskı atında imiş, adalet!.. Garip şey, ne baskısı acaba?

Takrir-i sükûn kanunu tekrar uykusundan mı uyandı dersiniz?

Kel Ali, Necip Ali, Zıh Ali, çürümüş kefenlerinden silkinerek tekrar İstiklâl mahkemelerini mi kurdular dersiniz?

Yoksa, elinden kalemi alınan Hüseyin Cahit Yalçın yine Çorumda ikamete, matbaasına kilit vurulan Velit Ebüzziya yine Bakırköyde riyazete ve hokkası başına geçirilen Ahmet Emin Yalman yine Beyoğlunda ticarete mi memur edildiler dersiniz?

Haaaa, siyasî itibarımız tehlikede imiş, siyasî itibarımız!.. Garip şey, hangi siyasî itibarımız acaba?..

Dış politikada kancıklığı dirayet yaptık da Kore'ye asker mi yollamadık?

Atlantik Paktı kapısını çaldık da, içeriden öfkeli sesler: «Evde kimse yok!» diye mi bağrıştılar?

Dünya borsasında imzamız kalp akçeye mi döndü?

Yoksa, Ankara hava alanına her gün dost ziyaretçiler getiren uçaklar yerine, ömrü lâklâkla geçen leylekler mi konmıya başladı?..

Haaaa, memleket kalkınması durmuş, memleket!.. Garip şey, hangi memleket kalkınması imiş bu acaba?

Yollarımız mı yapımsız kaldı? Hastahanelerimiz mi bakımsız kaldı? Tarlalarımız mı verimsiz kaldı?

Işıksızlıktan şehirler mi lomloş?.. Buğdaysızlıktan anbarlarımız mı bomboş?.

Yoksa, Anadoluda kıtlık havası mı esti? Ziraat Bankası krediyi mi kesti? Köylü vatandaş dünyaya mı küstü?.

Yok, yok, yok... Size değil muhalif vatandaşlarım, size değil...

Yok, yok, yok.. Size de değil muvafık kardeşlerim, size de değil..

Evet, evet, evet.. Size soruyorum tarafsız yoldaşlarım, size... Siz bana söyleyin, siz bana cevap verin lûtfen:

Ne oluyoruz?

Yusuf Ziya ORTAÇ

Yaka

Galata köprüsü tıklım tıklım insan ve otomobil doluydu. O kadar tıkanmıştı ki, artık kimse hareket edemiyordu. Fahrettin Kerim Gökay bu hale baktı, baktı:

— Tevekkeli, dedi, İstanbul, hemşehrilerine benzemiyor..

Seryaver Nabi Up sordu:

— Neden patron?

— Baksana yavrum, iki yakası ne kadar güçlükle bir araya gelmiş!

İngiltere - İran münasebatı!...

000083

Dahası var!

Şüreyya Tuna (tanımazsınız), arkadaşlariyle samimî bir çay sohbeti yapıyordu. İçlerinden biri, Süreyyanın ayaklarını işaretle:

— Aman yarabbi! dedi, ömrünüzde bunlardan daha küçük şey gördünüz mü?

Hayriye Tekin atıldı:

— Gördüm ya; dedi, Süreyyanın ayakkabıları!

SEBEP

Avukat Selim Faddal, Edip Çiçekli ile görüşüyordu.

— Tuhaf, dedi, müekkilim boşanmak için o kadar para verdi ki, şaştım. Adeta boşanma, evlenmekten pahalıya mal oluyor..

Edip Çiçekli güldü:

— Elbette, dedi, daha kıymetlidir de ondan!

MİKROP

Bacakları çok güzel olduğu için uzun eteğe aleyhtardı.

— Aman şekerim, diyordu, sokakta nekadar mikrop varsa arkamızda topluyoruz...

Macit Işık, kemali safiyetle sordu:

— Kısa etekle arkanızda mikrop toplamıyor musunuz?

AVRUPADA BATMAZ MAYO İCAT EDİLDİ : — Gazetelerden —

Memur — Çok şükür, bizim de bir batmaz mayomuz var!...

DÖRDÜNCÜ PORSİYON

İffet Cin, lokantaya girmişti. Garson geldi:

— Ne emrediyorsunuz efendim?

İffet Cin, ciddiyetini bozmadan istediklerini söyledi:

— Eye, sebze, pilâv ve biraz sürat!

Beraberlik!

— Hiç böyle karı koca görmedim birader... İkisi de ayni şeylerden hoşlanıyor, ayni şeylerden nefret ediyorlar...

— Ya.. Ne gibi?

— Meselâ kavgaya bayılıyorlar, birbirlerinden nefret ediyorlar..

FARK

«Kulis» yeni açılmıştı. Galip, oraya, yemeğe girdi. Garson sordu:

— Tabldot mu olsun, alakart mı?

Galip de sordu:

— Arada fark var mı?

Garson izah etti:

— Elbette efendim, fiyat farkıdır!

KIZI MI?

Aralarında o kadar yaş farkı vardı ki, biri dayanamadı, sordu:

— Hanımefendi kızınız mı?

Adam kızdı:

— Ben yaşlı adamım... Görmüyor musunuz? Bu yaşta kızım olabilir mi? Karım!

✡ HAFTANIN PANORAMASI ✡

ÖLÇÜ!

Bir bucakta, D. P. başkanı eline şeridi alıp, müdürün odasına dayanmış:

— Merhaba!..

— Merhaba!..

— Ben, demiş, memurların ense ve arkalarının ölçülerini almağa geldim. Malûm ya, bunlar devlet kapısından çöp gibi giriyorlar, tulum gibi çıkıyorlar. Düşündüm, taşındım, rüşveti önlemek için bundan başka çare bulamadım!

Netice ne olmuş, gazete yazmıyor... Ama, bu fazilet kontrolü her tarafta tatbik edilirse, ne yaparız?..

Gözünüzü şöyle bir kapayıp düşününüz: Hayalinizden, Firavun'un rüyasında gördüğü bolluk öküzlerini andıran ne katmer katmer enseler geçecektir, ne bıngıl bıngıl **arkalar**, değil mi?

☐

OLMADI!

Ulus gazetesinde şöyle bir havadis başlığı okuduk: «Dil Kurumunda üye kaydı..»

«Dil» «kurum» «üye»... sonra «kaydı».. Olmadı!

«Dil» yerine «lisan», «kurum» yerine «cemiyet», «üye» yerine de «âza» derseniz «kaydı» da olur. Yoksa, bu «kaydı» ya karşılık da bir kelime uydurmak lâzım... Meselâ «yazımı»!

Nasıl: «Dil Kurumuna üye yazımı!...»

Acaba Nurullah Ataç beğenir mi dersiniz?.

YENİ BİR PARTİ

İki politika meraklısı konuşuyor:

— Hikmet Bayur Millet partisi inzibat divanına verilmiş..

— Oooo, yeni bir parti daha doğmak üzere, desene!

ASIL SUÇLU

Gaziantepte, Celâl Ocak isminde biri, gece saz dinlerken, araya söz karışmış ve... vazifeli polisi dövmüş.

Suçlu kim?.. Ne olursa olsun devletin emniyet kuvvetine el kaldıran Celâl Ocak; değil mi?

Hayır, değil, Gazete havadisinde, suçlunun kardeşi de teşhir edilmektedir. Ali Ocak!

Demek, Ali Ocak da kısmen suç ortağı, öyle mi?.. Belki öyle, belki değil... Ama mesele bununla da bitmiyor: Bay Ali Ocak, milletvekilidir!

Pekiii.. Farzedelim ki, suç ortaklarından biri milletvekilidir. Bari mesele bununla bitiyor mu?

Ne gezeeer!.. Mesele bununla dahi bitmiyor: Ali Ocak Demokrat partiye mensup bir milletvekilidir.

İşte, mesele şimdi bitiyor: Anlaşıldı ya, polisi döven, ne Celâl Ocaktır, ne kardeşi Ali Ocaktır, ne milletvekili Ali Ocaktır. Polisi pataklıyan asıl suçlu Demokrat Partidir baylar, Demokrat Parti!..

HELÂLİNDEN!

Bir vatandaş 1700 lira düşürmüş. İlân ediyor: «Bulup getirene helâlinden 200 lira veririm!»

Dün bir mektup aldık. Daha hovarda biri çıkmış: «Benden 1200 lira» diyor!

İş açık arttırmaya konulursa helâlinden 1699 a kadar çıkacaktır, sanırız.

KADINLAR BİRLİĞİ

Türk Kadınlar Birliği delegeleri, İtalyada toplanan milletlerarası Kadınlar kongresinden dönmüşler.

Merak ediyoruz: Acaba bu sayın bayanların Ordudan, Giresundan, Trabzondan, Erzurumdan, Mardinden, Maraştan, Bitlisten döndüklerini ne zaman duyacağız?

☐

OLAMAZ!

İki politikacı arkadaş, kavga sesiyle, Balıkesir mitinginin münakaşasını yapıyorlar

— Hayır, bir meydanda iki siyasî toplantı olamaz...

— Olur, olur...

— Olamaz, olamaz...

— Neden olamazmış?

— Söyliyeyim: Politika bir aşk mıdır?

— Evet. Hem de müthiş, ihtiraslı bir aşk.

— E, meşhur şarkıyı hatırla öyleyse...

— Neymiş o meşhur şarkı?

— Bir gönülde iki sevda olamaz!..

000084

— Emin ol karıcığım, seni yakında mes'ut edeceğim..

— Ya, nihayet boşanıyoruz demek!..

★

DANS

Çiftler birbirlerine o kadar yapışmışlardı ki, ayrılmalarına imkân yok sanılırdı. Biri:

— Kuzum bu nasıl dans? dedi. Güreşten farkı yok!

Sanat doktoru Samih Nafiz, ön dişleriyle güldü:

— Bilâkis, var! Güreşte bazı yerlerden tutmak yasaktır!

★

MEŞRU İSTEK

Vedat Nedim Tör, son derece sinirlidir. Berberde traş olurken, birdenbire sordu:

— Başka bir usturanız var mı?

— Var efendim... Neden sordunuz?

— Nefsimi müdafaa için!

Soğuk Harb

İkinci Dünya savaşından sonra bir «Soğuk harp» tâbiri çıktı. Kan dökülmeden yapılan şiddetli siyasî ve iktisadî mücadelelere bu isim veriliyor. Anlaşılan insanlar kan dökmeğe doyamamışlar.. Kansız harp onlara soğuk geliyor.

Her ne hal ise, şimdi bütün dünya soğuk harp içindedir. Yani propaganda harbi, sinir harbi, ekonomi harbi... Barıştan eser yok. Soğukluk için bu kadarı kâfi. Fakat, korkulur ki, insanlar soğuk harpte üşüye üşüye, kışın cehennem sıcaklarını arayanlar gibi:

— Aman şu sıcak harp gelsin de kurtulalım!

Demeğe başlıyacaklar.

Atlantik Paktı Başkomutan yardımcısı Mareşal Montgomery, soğuk harp için de bir başkomutan tayin edilmesi lâzım geldiğini söylemiş. Hakkı var. Komutansız harp olmaz. Fakat ordusuz komutan olur mu? Öyleyse bir de soğuk harp ordusu lâzım.

İş oraya varacak. Sıcak harp yapamıyan, barış yapamıyan bir dünyada soğuk harp teşkilâtlanacak ve tarihte eşi görülmeyen yepyeni bir mücadele tipi doğacak.

Soğuk harp ordusu kimlerden kurulur? Propagandacılar, casuslar, sabotajcılar, beşinci kollar toplanır, teşkilâtlanır, genelkurmayları, subayları, komutanları ve başkomutanları olur, hürriyetten mahrum memleketlerin halkını uyandırmak için çalışır. Her halde Mareşal Montgomery'nin düşündüğü budur.

Fakat bu bir yeni keşif mi?

Rusya çoktan, propagandacılar, casuslar, sabotajcılar ve beşinci kollardan mürekkep soğuk harp ordularını kurmuş, dünyanın yedi iklimine, dört bucağına salmış, ortalığı karıştırıp duruyor ve soğuk harbin daniskasını yapıyor. Zaten Moskof ne yapar ki, soğuk değildir?

Şimdi hür dünya, ondan soğukluk dersi almak zorunda kalıyor.

Bana sorarsanız, Moskova radyosunun soğuk sözlerini, Rus diplomatlarının soğuk nüktelerini, Kremlin ajanlarının soğuk hareketlerini taklide lüzum yok. Soğuk harbin soğukluğu yalnız adında kalmalı, propagandalar sıcak, tatlı, tesirli olmalıdır. Bunun için de soğuk harbin gizli ordularını sıcak, cana yakın, sevimli, güzel kızlardan ve kadınlardan kurmak doğru olmaz mı? Kanlı harpleri erkekler yapıyorlar; bari kansız harplerde de kadınlar marifetlerini göstersinler.

Böylece soğuk harp yavaş yavaş ısınır ve kanlı sıcak harbi aratmaz. Yoksa, bu gidişle, barıştan da, dünyadan da, hayattan da soğuyacağız!.

AKBABA

SİZİN KÖŞENİZ:

Okuyucularımızdan gelen fıkraları neşre devam ediyoruz

Salamon, çarşıdan ağlaya ağlaya giden çocuğa sordu:

— Ne ağlıyorsun be?..

Çocuk hıçkırıklar içinde anlattı:

— Babam yirmi beş kuruş verdi bana.. git, bununla bize yiyecek, hayvana yem, tarlaya da tohum al dedi...

Salamon, gülmesini saklıyarak tekrar sordu:

— E, neye almıyorsun?..

Çocuk şaşırmıştı. Ellerini hayretle açarak:

— Ayol, dedi, yirmi beş kuruşa bunlar alınır mı?.

Yahudi, başını sallıyarak çocuğu okşadı

— Elbet.. Şu seryiden, yermi beş kuruş verir bir karpuz alirsin.. Çikirdeklerini tarlaya diker, kabuklarini hayvana verir, içini da siz yersiniz!

Bay Nevzat OKAT
— Kütahya —

ÖYLE YA...

Kızın siyah gözlerine dalmış, sayıklıyordu:

— Senin için dünyada her şeyi yaparım, sevgilim...

Kız şaştı:

— Hayret doğrusu... Her şeyi istiyeceğimi nasıl bildin?

Bir veznedar .... Kayboldu!..

000085

BİZİM YILDIZLAR

Hümaşah Berkan

Hemen her yerli filmde, Şehir Tiyatrosunun hemen her komedisinde görmeğe alışık olduğumuz sevimli yıldızımız, neden Berkan soyadını almıştır bilir misiniz? Hiç bir eğlenceden, düğünden eksik kalmadığını görmüş, kanbersiz düğün olmaz sözünü hatırlamış, kanberi tersine çevirerek, Berkan diye kendisine soyadı haline getirmiştir.

Bu şirin ve güzel yıldızdan, Akbaba gibi bir mizah dergisinde bahsetmek için, sade onun neşeli oluşuna dayanmıyoruz. Fotoğraflarını bulursanız yanyana getirin de bakın: Göreceksiniz ki, Şehir Tiyatrosundan Nezihe Becerikli ile okuyucu Müzeyyen Senar'a pek benzer. Âdeta onların karikatürü gibi bir şeydir. Güldüğü zaman onlar gibi gözleri kaybolur; burnunun ucu onlar gibi, soğuktan veya azıcık ağlamaktan hemen havuç gibi kızarır; güldüğü zaman incecik (mercan renkli) dudakları onlar gibi yukarıya kıvrılır. Hülâsa, sanat hayatımızın çehre itibariyle üçüzleridirler. Lâkin çehre züğürdü değildirler, kat'iyyen. Hümâşah, salına salına yürümesini pek iyi bilir. İyi yürekliliği ve tevazuiyle sayın teyzesi Pişkin Teyzeye bile değerini kabul ettirmiştir. 1936 da doğmuş, diyorlar, ama inanmayın. Muhakkak 1940 değumludur. Kendisini henüz hiç kimse kaçırmadığı gibi, çoluk çocuğa da karışması şimdilik uzak bir ihtimal... miş! (İşit de inanma...)

□

Şekil meselesi

Araba almıştı, Sordular:
— Hiç ceza yedin mi?
— Hayır. Ama, tokat yedim.
— Hızlı gittiğin için mi?
— Hayır, ileri gittiğim için!

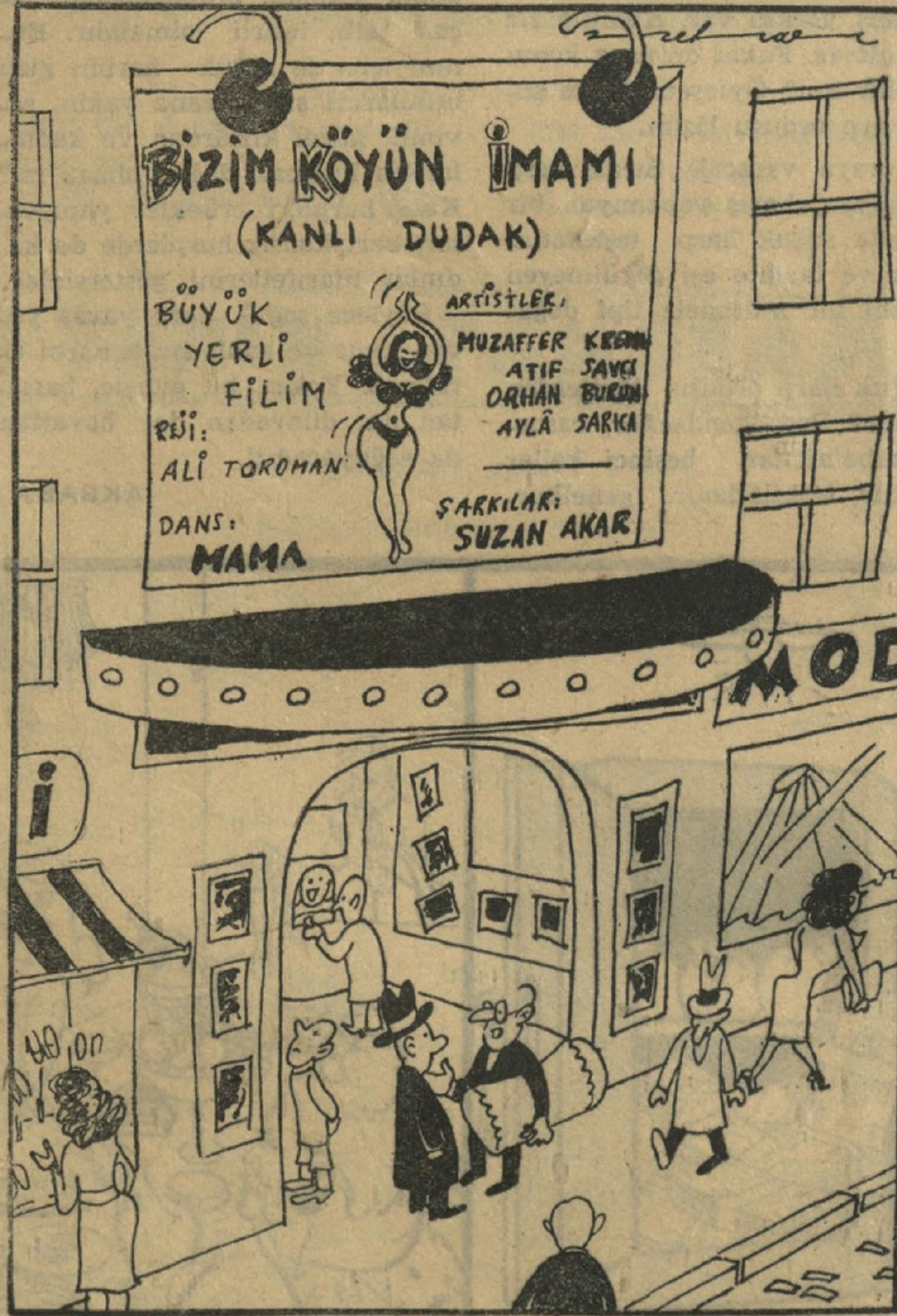
G E L E C E K T E V E

GEÇMİŞTE BUGÜN

SERVANTES'İN DOĞUMU...

9 Ekim 1547 — Gününde dünyanın ıstikbaline hükmedecek bir İspanyol muharriri dünyaya gelmiştir. Miguel de Cervantes adındaki bu adam Cezayirde Türklere esir düşmüş, bir kolunu kaybetmiş, sefil ve maceralı bir hayat geçirmiştir. Bu tecrübelerinden faydalanarak, Donkişot adında dünyaca meşhur bir şaheser yarattı. Hayale vurgun olan bu palavracı silâhşör, yanında Sanşo adlı akıl hocasıyle türlü felâketlere uğradı. Lâkin nihayet ebedî hayata, ebedî hayata da değil, ölüp ölüp dirilmek sırrına kavuştu. Zaman zaman Napolyon, Hitler, Mussolini ve Stalin gibi isimler altında dünya yüzünde görülmektedir.

9 Ekim 1954 — Tarihinde Türkiyenin en büyük muharriri dünyaya gelecektir. Bu muharririn bütün meziyeti 50 ve 54 seçimlerinde hayallere kaprlarak umulmıyacak ümitlere bel bağlayan Donkişotları tasvir etmek üzere muazzam bir eser kaleme alması olacaktır. Servantes'in rakibi bu dehâyı şimdiden ilân etmeyi lüzumsuz görüyoruz. Seçimleri hangi taraf kazanırsa dâhî yazarın o taraflılar arasından çıkacağını haber vermek kâfidir.

— Oooo, sinemaya mı?. Haydi Allah rahatlık versin!..

Benzeyiş

Ertuğrul Muhsin anlattı:

— Henüz Halit Fahri ile tanışmıyordum o zamanlar. Lâkin çenesini açınca bir daha kapamak bilmemesi meşhurdu. Günün birinde Babıâlide karşılaştık. Pek dalgın olduğu için gülümsiyerek bana yaklaştı:

— Affedersiniz, dedi, Ertuğrul Muhsine ne kadar benziyorsunuz.

Muhsin susmuştu. Arkadaşları sordular:

—Tehlikeyi nasıl savuşturdunuz?

— Hak verir görünerek, Ya, dedim, Herkes öyle söylüyor. Beni o dediğiniz adama benzetiyorlar. Ve Halit Fahri özür diledi, gitti!

Kimdir? KİM?

Ethem Vassaf

Vassaf, «vasfedici» demektir; malûm. Fakat Ethem Vassafın vasfettiği nedir? Şair Nedimin:

Yok bu şeyr içre senin vasfettiğin
dilber Nedim!

Dediği dilber midir? Doktorun hayalinde yaşattığı dilber, az çok bûkalemun mizaçlı.. Bazan sağlık, bazan eğitim, bazan bayındırlık isimleri alıyor ama, özü hiç değişmiyor, Bakanlık...

Doktor, ruh doktorudur; asabiyecidir; hattâ bazan akliyeci sayılır. Kocaeli milletvekili olmasına rağmen bekârdır. Kendinden evvelki Kocaeli milletvekili de bir doktordu ama, ciğer hastalıkları mütehassısı idi. Mesele bir sinir meselesi olduğu için bu defa Kocaeli halkı Ethem Vassaf'ı seçtiler. Hem, bu iş, modaya da uygun düştü: Zira hazret son yıllarını Amerikada meslekî tetkiklerle geçirmiştir.

Yakın dostları arasında Ağrı milletvekili Kasım Küfrevî gibi, pîr aşkına Vassaf'a hicviye düzenler, bilmiyerek üstadın reklâmını da yapmaktadırlar. «Târîz taşını meyva veren ağaca atarlar» sözünü hatırlıyarak sükûtu tercih eden doktorumuz bu suretle bir gün onların ocağına düşmelerini bekler görünmektedir. Allah sabırlar versin!

□

BUDALALIK

Evliler ve bekârlar bir arada eğleniyorlardı. Biri:

— İnsan gençliğinde pek budala oluyor, dedi, meselâ ben, bir kızı öpünce onunla evlenmek şarttır sanıyordum......

Dinliyenler itiraz ettiler:

— Yok canım... Bukadarı da olmaz artık... Budalalığın ne zaman farkına vardın?

— Evlendikten sonra!

000036

O, ben!

Odur dünyada gerçek,
Bütün ömrümün varı!
O, bal dolu bir çiçek,
Ben, yaprağında arı!

★

Bir melekle ikizdir,
Sevdasiyle deliyim!
O, tıpkı bir denizdir,
Ben, tıpkı sahiliyim!

★

İncecik kaşları yay,
Kızıl dudağı yakut!
O, ondördünde bir ay,
Ben etrafında bulut!

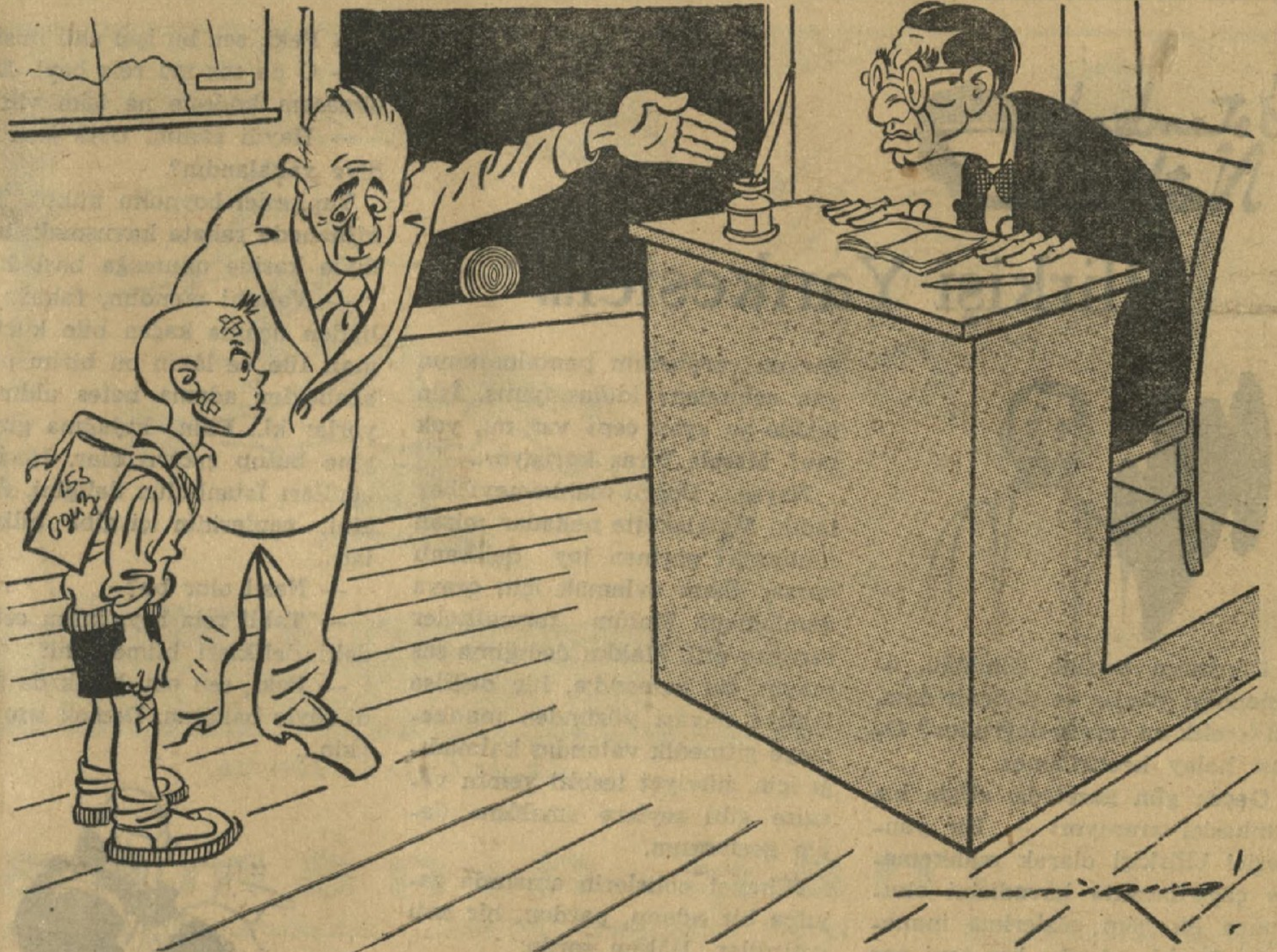
★

Aşkıyla dertliyim pek,
Yüreğim delik deşik!
O, sevgili bir bebek,
Ben, kollarımla, beşik!

★

Beraberiz daima:
O, bir ok.. Ben, hedef!!
Ayrılamayız bir an:
O, inci.. Ben, sedef!!

ÇİMDİK

DEĞİŞEN DÜNYA:
— İşte hocan... Eti senin, kemiği benim, oğlum!...

Yankesicilik ilmi ve sanatı!

İstanbul Birinci Asliye Ceza mahkemesine eski yankesicilerden birinin «Ehlivukuf» olarak çağırıldığını okumuşsunuzdur. Belki bu sayın bilirkişiyi mahkemede görmek için salona ve koridorlara dolan binlerce meraklı arasında, siz de vardınız.

Eskilerin «Ehli hibre» veya «Ehli vukuf» dedikleri bilirkişi, herhangi bir ilim şubesinde ihtisas sahibi insanlar arasından seçilir. Birinci Asliye Ceza mahkemesi eski bir yankesiciyi bilirkişiliğe lâyık görmekle yankesiciliği de bir ilim ve ihtisas şubesi telâkki etmiş oluyor.

Artık yankesici deyip geçemezsiniz. Bu bir ilim adamı ve mütehassıstır. Adalet makamlarımız onun derin bilgisine, ihtisasına, fikirlerine, mütalâalarına muhtaçtır. Kendisine resmen davetiye gönderilir, bir muharrire, bir profesöre, bir sanatkâra lâyık görülen saygı gösterilir, hattâ rapor alındıktan sonra kendisine bilirkişi ücreti ödenir.

Birinci Asliye Ceza mahkemesine davet edilen bu muhterem zatın adı «Eşkiya Mehmet» tir. Eşkıya lâkabını görünce insan düşünüyor: Bu sayın mütehassıs eşkıya mıdır, yankesici midir? Eşkıya ise neden bir yankesicilik vakasına bilirkişi olarak çağırılmıştır? Yankesici ise neden lâkabı Eşkıyadır?

Gazetecilere verdiği beyanattan anlıyoruz ki, sayın bay Eşkıya Mehmet, sadece eski bir yankesicidir, on senedir tövbekâr olmuştur ve Çarşı içinde eski elbise satmaktadır. Allah taksiratını affetsin. Fakat bu zat, on sene evvel, yankesicilikteki ihtisası yüzünden adaletin hizmetine çağırılacağını, bütün gazetelerde ismi, resmi, beyanatı çıkacağını, binlerce halkın onu görmek için mahkemeye koşacağını bilseydi, tövbekâr olur muydu?

Onu mahkemede görenler veya gazetelerde yeni doğan kahraman şöhretine gıpta ile bakanlar arasında şöyle düşünenler de vardır:

— Bu yankesicilik ne itibarlı meslekmiş. İnsan mahkemeye suçlu olarak gideceği yerde bilirkişi olarak davet ediliyor; Gazeteler, günlerce ondan bahsediyor; ceza göreceği yerde ücret alıyor. Mademki yankesicilik bukadar itibarlı bir ilim şubesidir, neden mekteplerimizde okutulmuyor?. Neden sayın ilim ve ihtisas adamı Eşkıya Mehmet gibi zatların bilgisinden gençler ve çoluk çocuk istifade etmiyor?

Biz, bu suallere şöyle cevap verebiliriz:

Bazı meslekler vardır ki, mektepte öğrenilemez. Balıkpazarını, çarşı içini, Galatanın büyük hanlarını, Beyoğlunun mağazalarını dolaşınız, oralardaki zengin tüccarlardan hiç birinin Ticaret mektebinden mezun olmadığını görürsünüz. Hiç bir büyük romancımız ve şairimiz Edebiyat Fakültesinden mezun değildir. Şöhretli gazetecilerimiz de gazetecilik mektebinde okumamışlardır. Bütün mesleklerin en iyi mektebi, hayat ve tecrübedir. Teşbihte hata olmaz: Yankesicilik de böyledir. Nazariyata hiç tahammülü yoktur. Kıvrak ve çevik parmaklarla bir adamın cebinden para çalmak, nota ile piyano çalmağa benzemez. Yalnız tecrübe ile kazanılan bu bilgi ve meleke, insana bildiğini unutturan mekteplerde elde edilemez.

Üstelik yankesicilik acemiliğe hiç tahammülü olmayan bir ilim şubesidir. Gizli yapılır. Nitekim muhterem Eşkıya Mehmet, mahkemede, birinin pantalonunun yan cebinden parasını çalmasını teklif eden yargıca bunun kalabalıkta mümkün olmadığını söylemiştir. Sayın bilirkişi, eğer başka bir yerde, meselâ bir otobüsün arka sahanlığında adliye erkânımızdan birinin yanına düşseydi, ve on sene evvel tövbekâr olmasaydı, marifetini gösterebilirdi. O zaman herhangi bir yargıcımız, bir pantalonun yan cebinden para aşırılıp aşırılamıyacağını daha iyi anlardı. Fakat bilirkişi ücretini, hem kendi cebinden, hem de biraz fazlaca ödemiş olurdu!

Evet, yankesicilik «ulûmu hafiye» den, gizli ilimlerdendir. Nitekim muhterem Eşkıya Mehmet:

— Beni bu dâvaya çağırdılar, teşhir ettiler, rezil oldum! diyor.

Yankesicilik mesleğinde çirkin, ayıp ve günah olan şey, dolgun bir para cüzdanını araklamak değil, meydana çıkmaktır. Her meslekte başarı ölçüsü olan şöhret, yankesicilikte bir acemilik işaretidir. Altmış yaşını geçen Eşkıya Mehmet, ömrünün sonunda meşhur olmak felâketine uğradı. Adliyemiz, farkında olmadan, onu bu suretle cezalandırmış oluyor!

CIZ

— En sonunda bizim baba yadigârı evi satıp parasiyle...
— Elbise mi yaptırdın?.
— Ne münasebet, taş kömürü aldım!..

000087

İstanbul Notları

Bilirkişi Yankesici!..

Dünyanın tersine döndüğü, ötedenberi yazılır ve söylenir ama, bu terslik ne tarafa doğrudur? Orası kolay kestirilemez.

Geçen gün gazetede: «Usta bir yankesici aranıyor! — Bir yankesici bilirkişi olarak mahkemeye çağırılacak!» havadisini okuyunca ilk işim gözlerime inanamamak oldu. Acaba her şeyi pes pembe gören muvafıklar, yahut her şeyi simsiyah göstermek isteyen münafıklar gibi benim de gözlerimde bir hastalık, görüşüm de bir sakatlık mı var? Diye tereddüde düştüm.

Sordum, soruşturdum. Hâdise doğru çıktı! Savcılık polise yazmış, sanatında son derece mahir bir yankesici, dolandırıcı istemiş, Zimmetine para geçiren bir veznedar, mahkemede «Parayı çalmadım, bankaya yatırmaya giderken çarptırdım pantalonumun yan cebinden» iddiasınymış. İşin içinde şu «yan cep» var mı, yok mu? Mesele biraz karışıyor..

Neyse... Doğru mahkemeyi boyladık. Memlekette nekadar mizah muharriri geçinen toy delikanlı varsa, ilham avlamak için oraya damlamıştı. Malûm formaliteler cereyan etti. Malûm dediğime şaşmayın; bu zamand;a, hiç değilse tahliye dâvası yüzünden mahkemeye gitmedik vatandaş kalmadığı için, hüviyet tesbiti yemin vesaire gibi şeylere «malûm» deyip geçiyorum.

Nihayet polislerin arasında zayıfça bir adamı, pardon, bir zatı getirdiler. Hâkim sordu:

— Sen yankesici imişsin, öyle mi?

— Evet, reiz bey.

— Ben reis değilim, yargıcım..

— Öyle olsun reiz bey, sen yargıçsın...

— Söyle bakalım, kalabalıkta adam nasıl çarpılır?

— Burhan Feleğin çarpıldığı gibi çarpılır..

— O ne demek?

— Yaniya, neye uğradığını anlayamaz.

— Sarıyer cinayetinin kaatili ancak bir şartla bulunur...
— Evet, maktulü diriltmekle!...

— Peki, sen bu işin ehli misin?

— O da söz mü reiz bey!. Ehli olmasam kodeste ne işim var?.

— Haydi canım. Usta isen ne diye yakalandın?

Yankesici boynunu büktü. Tevkifhanede rahata kavuşmak ümidiyle kaside okumağa başladı:

— Vallahi efendim, fakirin elinden uçanla kaçan bile kurtulmaz. İlle ve lâkin bu bizim polis ağabeyler adama nefes aldırmıyorlar ki.. Filin kulağına girsek yine bulup çıkarıyorlar. Herifçioğulları İstanbulun deliğini, deşiğini, ceplerinin içi gibi biliyorlar...

— Nasıl olur bu?

— Tabiî reiz bey, insan cebindeki delikleri bilmez mi?

— Peki, sen onu bırak da şimdi söyle bakalım. Demek işin ehlisin...

— Con Kemalden daha çok!

— Farzet ki, tramvaydasın. Yanında zengin bir adam var..

Yankesici yargıcın sözünü kesti:

— Olamaz efendim...

— Canım sözümü kesme. Ben sana farzedelim diyorum...

— Nasıl farzedelim reiz bey?. Neresinden farzedeceğiz. Bir kere zengin herifin tramvayda işi ne? İki günlük türedilerin bile altında Paçkart (Paccard) arabaları var... Bindi diyelim tramvaya.. Benim yanıma yanaşmaz ki...

— Neden?

— Kokudan! Anason kokusundan... O da olmazsa kılık kıyafetimizden kuşkulanır... (Sanık iskemlesinde oturan ihtilâs suçlusu veznedarı işaret ederek) ama, efendi gibi giyimi kuşamı yerinde biri olsam, o zaman zengini soymak kolaylaşır... Enayi, kime sokulduğunun farkında bile olmadan yanaşır yanıma...

— Sonra?

— Sonrası meslek sırrıdır. Öyle mahkemede falan söylenmez.

— Ama kanun emrediyor. Dinlemeğe mecbursun...

— Vallahi reiz bey.. Benim gibi heriflerin sözüyle hareket edecek kanunu ben nasıl dinliyeyim? Hem dinlemek yüzünden hapislerde çürüyoruz ya işte!

— Bak, şu adam veznedarmış..

— Kılığından belli..

— Evet... Bir kaç bin lirayı cebine atmış..

— Bizden desene...

— Pek değil. Daha ortada delil yok. Parayı pantalonumun cebinden yankesicilere çarptırdım diyor...

— Kör Mehmede mi, Salak Osmana mı?

— Bilmiyoruz, o söylüyor. Bakalım öyle mi, değil mi, anlıyacağız.

— Nasıl anlıyacaksınız reiz bey?

— Bu işin inceliğini bilenlerden...

— Toptancılara başvurun..

— Anlamadım...

— Toptancı tüccarlara... Sizin cebinizdeki parayı, kaşla göz arasında kendi kasalarına aktarma etmesini gayet iyi bilirler.

— Yok, biz sana müracaat ettik... Sen evet, çalınır der, tarif edersen sanık kurtulacak...

— Sanık ne demek reiz bey?

— Suçlu... Çalınmaz dersen, çaldığı anlaşılacak...

— Yankesicinin mi?

— Hayır, sanığın..

— Vallahi aklım yatmadı ağabey... Ama bir de ben anlatayım çaktığım gibi. Bu herif hırsız mı, değil mi, siz bunu anlıyacaksınız ha?.

— Evet...

— Sayemde, öyle mi?

— Evet...

— Tebrik ederim bay yargıç.. Hem de teşekkür ederim. Demek kanuna, millete, vatana, memlekete hizmet edeceğiz...

— Evet...

— O halde çalınır bay hâkim..

— Ya... Nasıl çalınır?

— Bir cilet atarız, cep olduğu gibi yere iner. Paraları alırız.

— Son sözün bu mu? O halde veznedar suçlu değil demek?..

— Veznedarı bilmem. Ben olsam, tereyağından kıl çeker gibi çalardım. Ama bu işi ustaca yapacak başka kimse yoktur. Onun için, çalınamaz bay hâkim...

— Ya!...

— Evet. Hem de bu adamda o parayı çaldıracak göz yok...

— Hımmm...

— Evet, o kadar enayi değil...

— Peki, verdiğin malûmata teşekkür ederiz. Hadi, götürün bunu!

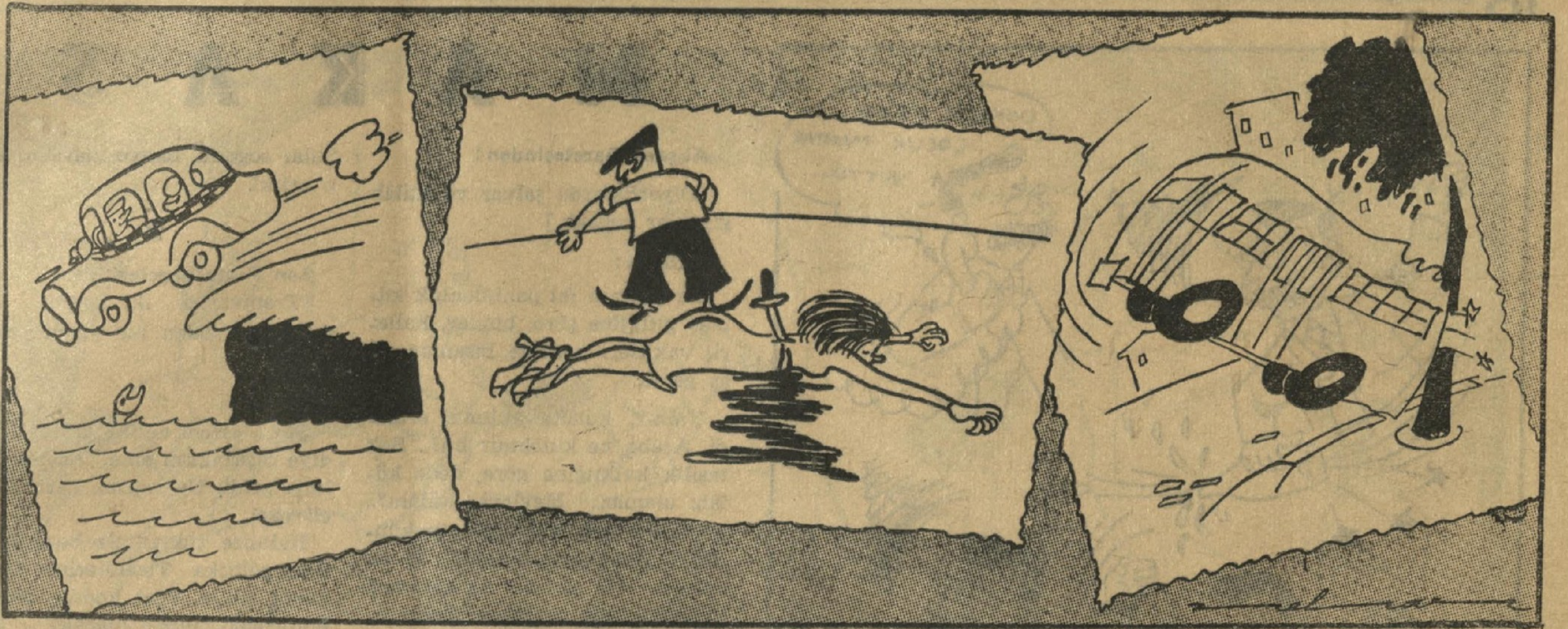
Polis, yankesiciyi aldı. Adam bir yandan:

— Durun be, etmeyin be... Ben mütehassıs işçiyim, görmediniz mi? Hâkim bile benden akıl danıştı!..

Diye sızlanıyor, on dakikalık itibar görmenin sarhoşluğu içinde mukavemete çalışıyor, bir yandan da:

— Tuh!. Millet, memleket uğruna meslek sırlarını ortaya döktük! diye dövünüyordu...

000088

İSTANBUL MANZARALARI!...

ORTA MALI:

Donanmanın Şanı...

Amerika seyahatlerimin sonuncusunda, muhteşem Amerikan donanmasının amiral gemisi Nelson'un basamaklarını yaya çıkmak şerefine nail olmuştum. Sayın Cumhurbaşkanı, Amerikalılar ona sadece Başkan derler, fakat bizim şivemize aykırı gelir, Başkan Truman, lâf arasında bana gemiyi nasıl bulduğumu sormuştu. 4500 tonluk bu geminin kıç taretlerindeki hava dafi bataryalarının saniyede 800 mermi endaht etmesiyle 801 mermi atması arasındaki farkın inceliğini kendisine izah ederek böyle bir donanmaya sahip olduklarından dolayı yüksek Amerikan milleti nin ne kadar bahtiyar sayılmaları icabettiğini kendilerine arzetmiştim.

Ben oradan döndükten sonra, Donanma komutanlığının gemilere birer top daha ilâve ettirdiğini göndermek lûtfunda bulunduklarını bültenden öğrendim. Yalnız, her vesileyle bayrak çekmeleri dikkatimi çekmiş, hattâ bayrak merasiminde bir de resim çekmeme izin vermişlerdi. Anlaşılıyor ki, dünyanın en kuvvetli donanmalarında bile merasim ve apolet alışkanlığı millî bir mesele sayılmaktadır. Bizim donanmamızda ise maalesef bu gibi inceliklere pek dikkat eden bulunmuyor. Aziz dostum amiral Okan, emekliye ayrılmadan evvel, ikazım üzerine bu meseleyi ele almışlardı. Şimdi ne oldu bilmem.

— Bugün işçilerime tatlısıyle, tuzlusiyle bir ziyafet çekiyorum..
— Bravo, iyi patronsun...
— E, ne yaparsın, müfettiş gelecek!..

Halbuki geçen gün, Köprüden geçerken, gördüğüm bir denizcilik neferi beni hem şaşırttı, hem üzdü. Kasketindeki sırmayla yazılı birlik gösterir kelimenin bir harfindeki sırma kararmıştı. Donanmanın şerefi kararmış sandım. Birlik komutanlarının bunlara dikkat edeceklerini ümit ederim. Donanmanın namusu bunu icabettirir.

Yazan: Sivil amiral
Abidin Dav'er
Kopya eden: Nal, Mıh

TATLI - SERT

Canlı Cenaze!..

Halkımız geçse de her fende arap kısrağını
Geçemez an'ane bahsinde fakat tosbağını

Fazladır memleketin hürmeti rahmetlilere
Donatır türlü çiçeklerle hemen toprağını

Kör ölür sâye-i rahmette kömür gözlü olur
Kel ölür saçlarının vasfı aşar Kaf dağını

Bir de rahmetlilerin var ki siyâsî sınıfı
Kıl kadar farkedemezsin ölüsünden sağını

Dolaşıp gezse de mevtâ sayılır hurde ricâl
Çünkü târîh ona artık kapamış yaprağını

O da şâyan görünür hürmete rahmetli gibi
Hoş görür merhamet erbâbı onun lâklâğını

Nitekim devlete düşkün mütekaaid şefimiz
Çıktı seyrâna çekip altı okun bayrağını

Ez kazâ, zelzele, seylâbe zuhûr etmezse
Kuruyor geçtiği yerlerde siyâset ağını

Ne balık var düşecek oltaya lâkin ne alık
Halkımız çoktan aşıp gitti o gaflet çağını

Belki hürmet gözetip kır saça ak pak sakala,
Şöyle bir alkış için oynatıyor parmağını

Eskiden hâl-i hayâtında garîb âdemler
Yaptırırlardı ya tedfin gününün taslağını

Yapılan ayni merâsim bu seyâhatlerde
Cühelânın çıkarırsan aradan şakşağını

Terkedip onları Rabb-üs-samedin rahmetine
Başka vâdîye çevirsek mi kelâm ırmağını

Tekelin kibriti karşımda dururken nideyim
Benzin ister fitil ister yabanın çakmağını

Sabreder bir nice tûfâna Siyâsî ammâ
Sonra bir damla su birden taşırır bardağını

SİYÂSÎ

000089

Ayyaş doktor!..

— Yanlış, yanlış... Bizde telefon yok!...

MAKAS

Akşam Gazetesinden :

[Diyarbakırda şalvar ve külâh giyenler çoğaldı.]

Akbaba :

Bir şalvara iki pantalonluk kumaş gittiğine göre, bunlar, halleri, vakitleri yerinde insanlar olsa gerek.

Yalnız, külâha aklımız ermedi. Acaba ne külâhıdır bu?.. Bektaşilik kalktığına göre, dede külâhı olamaz.. Mevlevî külâhı?.. Eh, bu dönek dünyada mümkündür!.. Hokkabaz külâhı?.. O da yakışır: «Ne sihirdir ne keramet, el çabukluğu marifet» deyip apartıman dizenler de çoğaldı!... Haa, bir ihtimal daha var: Sakın Doğuda külâh da, silâh gibi vatandaşın süsü olmasın!

★

Dünya Gazetesinden:

[Bedros karısının gırtlağını kesti...]

Akbaba :

Aferin Bedros!.. İnsan Türk vatandaşı olduğunu böyle ispat etmeli!..

Haydi bakalım Vangeller, Salamonlar!... Sıra sizde şimdi!.

★

Cumhuriyet Gazetesinden:

[Sevgilisi 16 yaşındaki Ayşe ile İstanbula kaçan 62 yaşındaki âşık, Sirkecide bir otelde yakalandılar!]

Akbaba :

Moruğun talihi varmış yine: On altı yaşındaki kızla bir hafta kalsaydı, herifi polis yerine Azrail yakalardı!

★

Akşam Gazetesinden :

[Boğaz yolunda bir otomobil ağaca çarptı..]

Akbaba :

E, tabiî.. Elbet ağaca çarpacak: Sular soğudu, banyo mevsimi geçti artık!.

★

Son Posta gazetesinden:

[Tramvayda iki kadına elle sarkıntılık eden bir yolcu yakalandı...]

Akbaba :

Şey... «Hem de iki kadına ha?» diye şaşacaktım ama, birden aklıma geldi: Ne yapsın, herifin iki eli var!

Halinize şükrediniz bayanlar: Bazı politika Ticanîlerinin isteği kabul edilse, dört kadına birden saldırmak mübah olacak!

★

Cumhuriyet Gazetesinden:

[Merdivenköyünde kadınlı, erkekli otuz Bektaşi dün gece âyin yaparken yakalandı...]

Akbaba :

Zavallı Merdivenköyü, bütün kabahat senin adında!.. Eğer şu Bektaşi âyini, Ayaspaşada, Şişlide, Maçkada yapılsaydı adı ne olurdu biliyor musunuz?..

Kokteyl parti!..

★

Yeni İstanbul Gazetesinden :

[Hitler'in sağ kolu Borman Rusyada!]

Akbaba :

Rusyada olduğunu hep biliyoruz. Ama, adı Stalin değil mi?

★

Cumhuriyet Gazetesinden:

[Kazmaka örgü yününe düşkün şık bayanlara...]

Akbaba :

Aman, adreslerini çabuk ver: Kazmakaya bütün bayanlar düşkündür. Hele erkek olursa!

★

Cumhuriyet Gazetesinden:

[Hem ekti, hem biçemiyor!..]

Akbaba :

Siyasî bilmece ise bildim: C. H. P.

SERPİNTİLER

KİMMİŞ?

Bir moda mağazasının önünde, bir adam beş aşağı, beş yukarı bir çocuk arabasını sürüyordu. Arabada sekiz aylık bir yavru ciyak ciyak feryat etmekteydi. Adamcağız da elinden geldiği kadar tatlı bir sesle söyleniyordu:

— Sakin ol Andre, sakin ol yavrum, sakin ol biraz...

Yoldan geçen yaşlıca bir kadın dayanamayıp adamı takdir etti:

— Vallahi size imreniyorum. Bu kadar yaygarasına rağmen çocuğa ne yumuşak hitabediyorsunuz. Küçüğün adı Andre mi?

Adam, tersledi:

— Hayır, Patrick... Andre benim adım!.

GAZETENİN HİZMETİ

Muharrir akşam olup da evine dönünce, karısına gününü nasıl geçirdiğini sordu. Kadın:

— İyi, dedi, «Kadın mecmuası» senin haylaz kızlarını yola getirmeme yardım etti..

— Ya.. Hangi makaleydi?

— Ne makalesi şekerim? Mecmuayı dürüp büktüm ve çocuklara nefis bir dayak attım!.

KAHVALTI

İki yamyam, sarışın bir kadını pişirmek üzere kazana atmışlardı ki, bir haberci geldi:

— Reis kahvaltısını yatağına istiyor, hem canlı olacakmış!

TEBRİK

Meşhur bir avukat, müşterisine itiraf etti:

— Hayrettir azizim, küçükken en büyük emelim, soyguncu olmaktı..

Müşterisi güldü:

— Muvaffakiyetinizi tebrik ederim..

000090

— Nasıl, plâjların hasretini çekmeğe başladın mı?..
— Bilâkis, operetlerin safasını sürmeğe başladım!...

000091

Hikâye

Pariste Bahar...

Nakleden: N. YEĞİNOBALI

Paris deyince, erkeklerin aklına daima güzel ve zarif kadınlar gelir. Ona bakarsanız, kadınların aklına da güzel ve zarif kadınlar gelir. Ama Paris deyince benim gözlerimin önünde daima uzun boyu, ihtiyar yaşına rağmen hâlâ canlı ve parlak, masmavi gözleri, kır bıyıklariyle Mösyö Nibbi gelir.

Diy bilirim ki, Mösyö Nibbi, Parisin en göze çarpar simasıydı. Bir yere gitsin de, garsonlara, «Bu da kimdir?» diye soran bir kaç kişi çıkmasın.. İmkânı yoktu. Ben de onu ilk defa kalabalık bir lokantada görmüş ve kim olduğunu şef garsondan sormuştum. Mösyö Nibbi'nin gençliğini cenup denizlerinde, şarkta, garpta, hülâsa dünyanın dört bucağında, macera ile geçirmiş, bir sürü lisan bilen buna mukabil servetinin hesabını bilmiyen bir adam olduğunu o zaman öğrendim.

Kendisiyle tanışmak, Türkiye Büyük Elçisinin verdiği bir baloda naşip oldu.

Elimi bir Onsekizinci asır aristokratının zarafetiyle öptü. Birlikte balkona çıktık. Orada Mösyö Nibbi son derece düzgün bir Türkçeyle konuşmağa başladı. Önce Türkleri çok beğendiğinden demvurdu, sonra lâfı usulca, âdeta belli etmeden Türk kadınlarına çevirdi. Sonra bana ancak kültürlü ve tecrübeli Fransız erkeklerinin bildiği şekilde iltifat etmeğe başladı.

Bu iltifatların gururumu okşadığını itiraf ederim, fakat pek ciddiye almadığımı da belirtmek için, hafifçe gülümsedim. O zaman Mösyö Nibbi ihtiyar yaşına rağmen hâlâ güzel olan başını bir yana iğdi ve gürül gürül bir kahkaha attı.

— «Demek sahiden zekisiniz, madam. Yoksa beni biraz eski tarz... tâbir caizse, «modası geçmiş» mi buluyorsunuz?»

— Hayır, Mösyö Nibbi, ne münasebet, diye cevap verdim. Bilâkis, keşke bütün erkekler kadınlara sizin gibi muamele etse. Emin olun, kadınlar o zaman, ister istemez sizin iltifat ve nezaketinizle onları canlandırdığınız şekle biraz olsun yaklaşırlar.

Mösyö Nibbi uzun uzun içini çekti:

— «Haklısınız, madam, dedi; eskiden erkekler kadınlara başka türlü davranırdı. Kadınlar da sizin dediğiniz gibi, ister istemez, başka türlü olurdu, o zaman. Hayatta, aşkta şimdi eksiğini duyduğum bir zarafet vardı.»

Tekrar içini çekti, sonra anlatmağa başladı:

— «Hiç unutmam... Ben genç iken Pariste... Ah, madam, bu kelimelerin mânasıı, büyüsünü hissedebiliyor musunuz bilmem!.. Genç olmak ve Paris'te olmak... Ama benim gençliğimin Parisinde... Ah, bu bütün dünyanın hâkimi olmağa bedeldi.

Her neyse, bir sabah şarkı söyliyerek evden çıktım ve kaldırım üstündeki gazinolardan birinde oturdum. Gençtim, Paristeydim.. güneş parlıyordu ve bana bütün dünyalar benimmiş gibi geliyordu..

İçkimı yudum yudum içerken, karşıdan çok güzel bir kızın yaklaştığını gördüm. Fransızların, gözleri güzel kadınları ayırt etmesini gayet iyi bilir, madam. Tecrübesiz gözler onun, giyinişine ve halü tavrına aldanabilirdi. Ama ben bu kızın bir... yani bizim tâbirimizle, «Dömi - monden» olduğunu derhal anladım.

Yerimden kalkıp peşine düştüm. Biraz sonra döndü ve bana baktı. Yarabbi ne güzeldi! Siyah ipek kadifeler gibi yumuşak, baktıkça derinleşen gözleri vardı. Biraz konuştuk, sonra beni evine götürdü.

İnsan gençliğinde epey deli dolu oluyor, madam, münasebetsiz şakalar yapmayı marifet sayıyor. Ben de kapıda kızı durdurdum ve:

— Şimdiden söyleyin, dedim, cebimde sadece elli frankım var.

Frankın kıymeti o zamanlar şimdikine nisbeten daha yüksekti, tabii. Ama ne olsa öyle bir kıza elli frank teklif etmek hakaret sayılırdı. Maamafih zeki bir kızdı. Gözlerimdeki tebessümü anladı ve gülümsedi...

Tekrar sokağa çıktığımız zaman kapıda oturan bir dilenci karısına otuz frank verdiğini farkettim. Biraz sonra:

— Sevgilim, dedom, karnım acıktı. Gel bir yerde oturalım da birer bardak şarapla birer sandviç yiyelim.

— Ama mösyö, cebinizde elli frank vardı, onu da bana verdiniz, diye itiraz etti.

— Evet, ama, senin cebinde en aşağı yirmi frank olduğunu biliyorum, diye cevap verdim.

Önce kızacak sandım. Sonra yine gözlerimdeki tebessümü gördü ve gülümsedi.

Yol kenarındaki bir gazinoya oturduk. Birer bardak şarap içtik, birer de sandviç yedik. Sonra ona param olmamasına rağmen, evimde bir şişe nefis şampanya bulunduğunu söyledim. Böylece bizim eve gittik ve şampanya içtik.

Ertesi sabah o uyanmadan ben kalktım. Çantasının en altına, hemen göremiyecegi yere iki banknot yerleştirdim. Ama tasavvur edemiyeceğiniz kadar muazzam bir paraydı bu. Yaptığım şakaları telâfi etmek istiyordum.

Sonra onu uyandırmamağa dikkat ederek çıkıp gittim.

Gece eve döndüğüm zaman, bir çiçek kokusu beni dışarıdan karşıladı. Hemen kapıyı açtım ve hayretler içinde duraladım. Her yer çiçek içindedi.. En nadide, en şâhâne çiçekler evi doldurmuştu..

Pariste çiçek, daima pahalıdır, madam, ama bunlar... bunlar harikulâdeydi. Onun çantasına koymuş olduğum bütün parayı bu çiçeklere harcamış olduğunu derhal anladım. En büyük vazonun altında da bir mektup vardı.

«Aziz Mösyö», diyordu, «cömertliğinize çok teşekkür ederim ama bunu maalesef kabul edemiyeceğim. Çünkü dün gece son derece mes'uttum... yazık ki, her şeyi berbat ettiniz...»

Mösyö Nibbi sustu.. Bir an Parisin yanıp sönen ışıklarına baktı. Sonra yavaş bir sesle:

— Onun bana öğrettiği dersi asla unutmadım, madam, dedi.

Mavi gözleri dalgın, biraz da mahzun gülümsüyordu...

Müşteri — E, işler nasıl bakalım?

Kahveci — Şükür Allaha, mektepler açıldı!...

«Dünya nimetleri!»

— André Gide —

Bu Hafta

Akıntıya Kürek!

İstanbul öğretmenleri çocuklara rehberlik etmek üzere aralarında toplandılar. Galatasaray lisesinde bir hafta çalıştılar. Bunun da adına Seminer çalışmaları, tat bikat dediler.

Memleketin diğer köşe bucağındaki öğretmenleri de ilgilendirir diye bu çalışmaların esaslarını hülâsa ediyoruz:

Toplantıyı bermutat vali açtı. Malûm ya, üstad akıl hıfzıssıhhasiyle ilgilidir. E, öğretmenlik çocuğun aklını geliştirici bir meslektir. Binaenaleyh toplantıyı valinin açması münasip olurdu.

Ondan sonra söz alan İstanbul Millî Eğitim Müdürü sayın Muhittin Akdik, okumadan tam numara alacak bir talâkat ve belâgatle nutkunu verdi ve yüz akiyle aradan sıyrıldı.

Söz sırası daha sayın (bayandır çünkü) Vedide Baha Pars'a gelince, değerli terbiyeci büyük bir nezaketle işe girişti. Artık bir söylemediğini bırakmadı. Ne İngiltere kaldı, ne Amerika! Sözlerinin arasında güzel vecizeler de vardı; bunlardan bir kaçını ibret olsun diye kaydediyoruz:

«Her sınıftan bir kaç zeki çocuk muvaffak olabilir. Hüner, zekâsı müsait olmıyanların sınıf geçmesini sağlamaktır. Amerikalılar yaşlarına göre sınıf tertip ediyorlar. İlkokulun 3 ncü sınıfına ancak talebe olabilecek bir çocuk, yaşı gelince lise diploması alabiliyor.»

Vedide Baha'nın nutkunda burası şiddetle alkışlandı.

«Su, yüz derecede kaynar. Ayni şartlar, her yerde ayni neticeleri doğurur.»

Burası da çok alkışlandı.

«Biz, başka memleketlerde yapılanları aynen almamalıyız. Daha genişletmeli, işi kolaylaştırmalıyız.»

Vedide Bahanın pratik teklif lerine göre, çocukların karneleri ne (on) dan aşağı not atmak terbiye bakımından hatadır, cinayettir. Çocuğu ye'se sürükler..

Tekriben iki saat süren bu eğlenceli dertleşmeden sonra on dakika ara verildi.

Oturuma tekrar başlandığı zaman, Adnan Seçilen (adına bakmayın, bayandır!) çocukların mekteplerde müsamere yapmak, Kızılay aş ocaklarında çalışmak gibi faaliyetlerinin derse çalışmaktan daha faydalı olduğunu iddia etti ve şiddetle alkışlandı.

Hatipler mikrofon başında gürül gürül içlerini dökerken salonda küçük guruplar fısıl fısıl dertleşiyorlardı. Selçuk kız enstitüsü müdürü Nezihe Lostar, yârü ağyardan uzak bir köşeye kaçmıştı ama, tayyörü gözden kaçmıyordu. Geniş alınlı Celâl, harıl harıl İstanbul hemşehrileri cemiyetine âza kaydetmeğe uğraşıyor;. İstanbul kız lisesinin minyon Fransızca öğretmeni, dans eder gibi yürüyerek sıraların arasından kaçacak kapı arıyordu.

Amerikan koleji hocalarından Halis Erginer iki koltuk işgal ettiği için, etrafından geniş tebessümlerle özür dilerken Cemal Gül tekin hâlâ emekliye ayrılmamış olmanın sevinci içinde, etekleri zil çalarak koşuşuyordu. Bazıları bu zil sesini paydos sanarak sevindiler. Tecrübeli hocalar ön sıraları yenilere bırakmış, arka sıralara sinmiş oldukları için rahatça arka kapıdan kaybolabiliyorlardı.

Nihayet G. S. müdürü Macit Soner'in kısa ve pratik tavsiyeler ihtiva eden konuşmasından sonra, Eğitim Enstitüsü müdürü Kemal Kaya, söz hakkından şimdilik vazgeçti ve şimdilik kaydına rağmen alkışlandı.

Bayan öğretmenlerin ekseriyette oluşu, sonraki elselerde çalışmaların münakaşalı ve hararetli geçeceğini düşündürüyordu. Zira daha şimdiden kıyafet, çanta, ayakkabı münakaşaları almış yürümüştü.

Ortalık karardıktan sonra toplantıya son verildi. Diğer celselerin tafsilâtını, enteresan havadislerini bilâhare vereceğiz.

Anasının kızı

Delikanlı kızın dudaklarını ağzından bıraktı. Kız:

— Eyvah, dedi, ne felâket... Ömrümde ilk defa bir erkek beni öptü..

Delikanlı şaşırmıştı:

— Allah Allah, dedi, iki gün evvel anneniz de ayni lâfı söylemişti!

ÜCRET MESELESİ

Doktor Etem Vassaf, acele acele gidiyordu. Yolda bir arkadaşına tesadüf etti. Dostu sordu:

— Hayrola, nereye böyle?

— Doktora...

— Ne var?

— Rahatsızım da, muayene olacağım..

— Allah Allah.. Sen doktor değil misin?

Etem Vassaf boynunu büktü:

— Biliyorum ama, vizitem pahalı be birader!

DOLMUŞ:
— Haydi... Cerrahpaşa, Gurebâ bir!...

— Ulan, şu İnönü İstanbula gelse de biz de bir racon kessek!...

Aslı olan

Karısının fotoğrafını çektirmişti. Lâkin beğenmedi:

— Bir poz daha çekmiştiniz, ondan yapmadınız mı?

Fotoğrafçı hatırladı:

— Hayır, dedi, pek tabiî değildi. Konuşmuştu..

Adamcağız boynunu büktü:

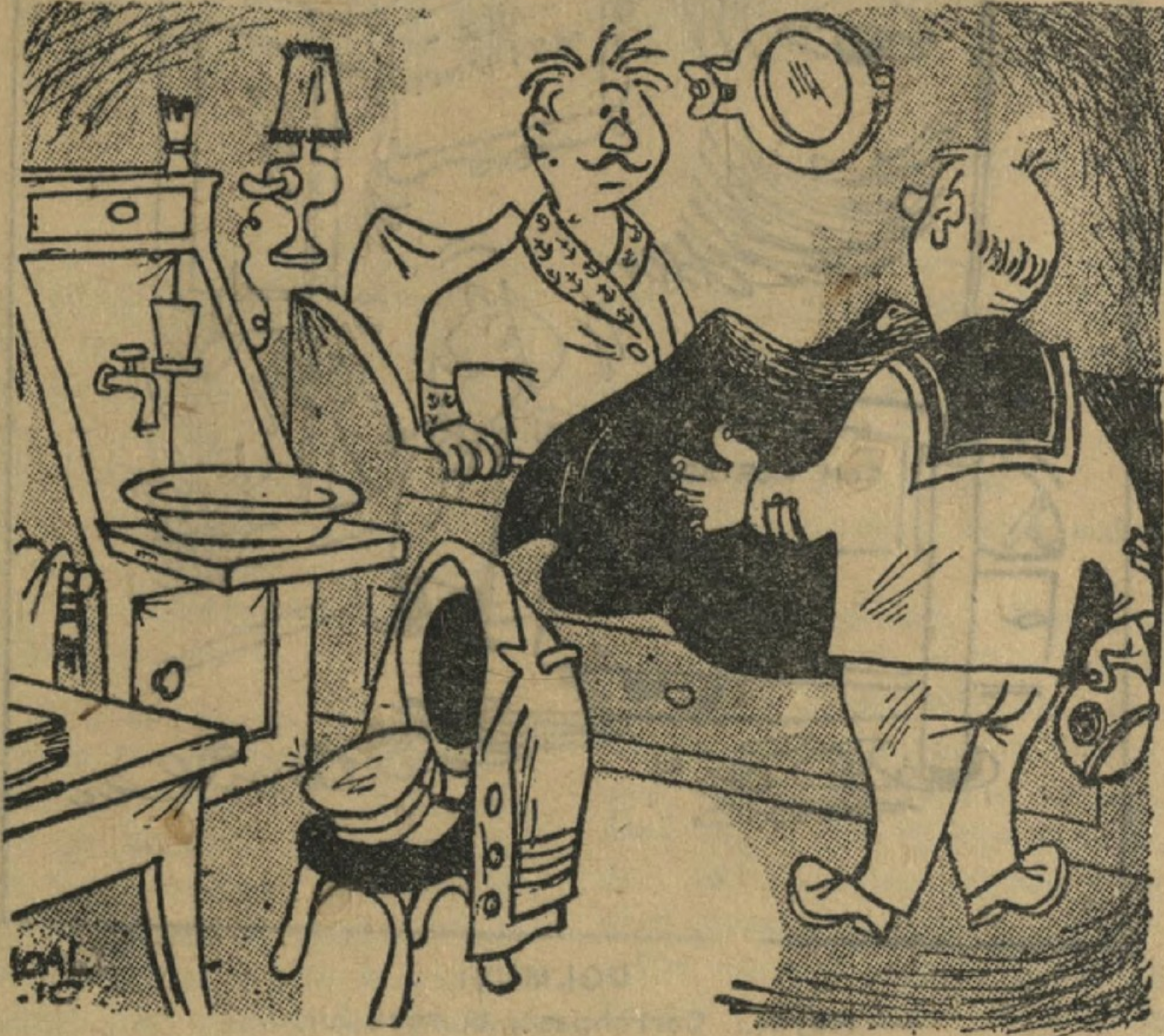
— Keşke ondan yapaydınız.. Daha tabii imiş!

000093

DÜNYA Karikatürleri

— Nasıl, hava güneşli mi?.
— Bilmiyorum ki efendim, sisten güneş görünmüyor!..

— İci Paris —

— Boşuna film ziyan etmeyin; bu, terbiye edilmiş olan aslan değil!...

— Marc' Aurello —

Spiker — Muhterem dinleyiciler, çok sağlam bir kaynaktan öğrendiğimize göre!...

— Le Hérisson —

Kız — A.. A.. S.. S...
Annesi — Ne? Benden gizli okuma öğrendin demek!..

— Il Travaso —

— Buyurun şemsiyenin altına...
Belli olmaz, belki yağmur yağar!...

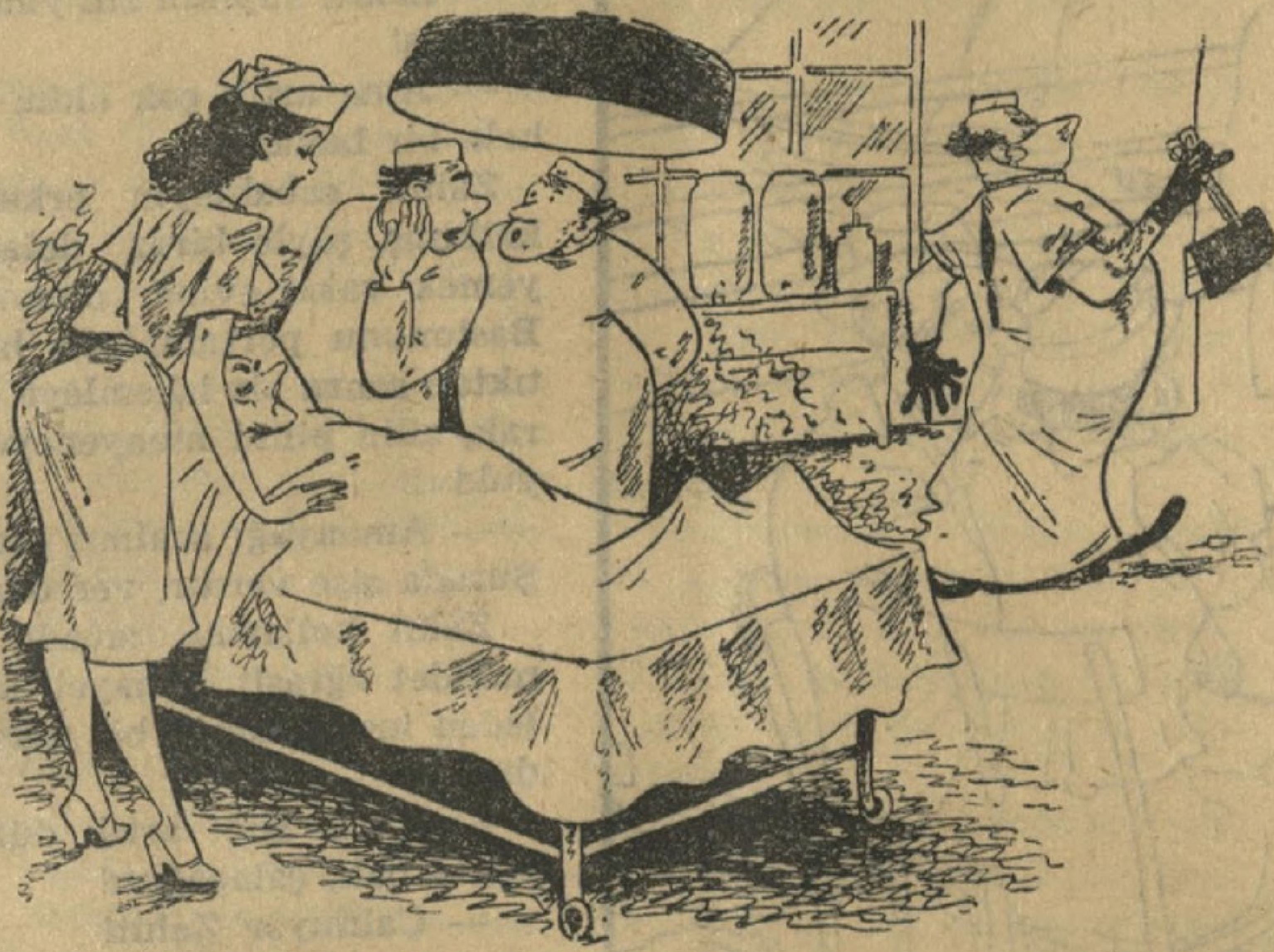
— İci Paris —

— Canınız yanmıyor ya?.

— İci Paris —

Dünya Karikatürleri

— Ne yaman doktor! Ne hünerli ve pratik eli var... Bir pens atışıyle cüzdanı çekip çıkardı!..

— Almanya, Mısır, İran karışık; İngiltere pahalı; Amerika uzak; peyk memleketlere giriş zor...
— Ne yapayım dersiniz?.
— Alın bir iskemle de lâf atalım!..

— İl Travaso —

— Hamal lâzım mı beyim?..

— İci Paris —

— Sizi donanmaya alıyorum... Yarından itibaren odamı düzeltir, elbiselerimi fırçalar, pabuçlarımı yıkar, pantalonumu ütülersin!..

— İci Paris —

Denizaltı avcıları!..

— Marc' Aurelio —

Hep birden — Garson!!.. Hani bizim biftek?.

— İci Paris —

Deniz altında sonhahar!..

— İci Paris —

000095

Akbaba, 16 Ekim 1952, C.2, S.31, s.16

ESKİ MİZAH DÜNYAMIZ

Sarayburnu Havuzu

Belediye şehrimizin başına yeni bir fesleğen takıyor: Saray burnuna havuz kazdırıyormuş!

İstanbulun imarı için, şehrin hiç bir köşesinde görmeğe alışmadığımız bir kazma kürek faaliyeti, kaç gündür bu deniz kıyısında dalgalanmaktadır: Topraklar eşiliyor, tarihlar deşiliyor, molozlar boşalıyor ve gittikçe derinleşen geniş bir çukur içinde, yüzlerce amele, define arayan masal kahramanları gibi kaynaşıp duruyorlar...

Deniz kenarına havuz!...

Nice harab sokaklara bir kaldırım taşı çaktıramaz, nice karanlık yollara tek fener taktıramazken, belediyemize bu yeni zengin hovardalığı da nereden geliyor!...

29 Teşrinievvel gecesi, sıfıra yaklaşan yarı donmuş bir hava içinde, Sarayburnu havuzundan fışkıracak renkli suları, acaba sandal safasına çıkacak hangi kanı tutuşmuş kafileler seyredecek?...

Cumhuriyet bayramına, deniz kenarına havuz kazarak iştirak etmek pek sudan bir gayret, hattâ bir gayretkeşliktir!

Türk milleti, Cumhuriyetin feyzini, memleketin her köşesinde görüyor: Denizleri dağlara, dağları denizlere bağlayan demir ağlar, çelik köprüler, bu on beş yılın eseri değil mi?...

Dilleri Arab harflerinin şalvar düğümünden çözülen büyük halk yığınları bu on beş yılın çocukları değil mi?...

Göklerde uçan şu kanadlı nesil, bu on beş yılın yavruları değil mi?...

Üniversitedeki tedris kürsüsünden bankadaki yazı makinesine ve mahkemedeki adalet sandalyesinden hastahanedeki ameliyat masasına kadar geçen Türk kızı, bu on beş yılın mahlûku değil mi?...

Ankaranın çıplak dağlarına, baharın yeşilliğini ve medeniyetin betonunu giydiren bu on beş yılın eli değil mi?...

İşte, bu on beş yılı, İstanbulun taşına toprağına yalnız bir otomobil tekerleği ile basıp geçen ve yalnız bir otomobil penceresinden seyreden belediye, bugün kasasından elli bin lira avuçlayıp Sarayburnundan denize atıyor...

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Bu adamın çalımı nereden geliyor acaba?
— Galiba çalmaktan!...

— Sen yaz tatili yapmadın mı?
—-Yapmaz olur muyum hiç? Karımı annesinin yanına gönderdim!.

Kapının Zili

— 1 —

— Zahit, kapının zili yine bozulmuş!

— Ama artık çok oldu; dur hele bir bakayım...

Zahit, sabahleyin erkenden kalkmış, şöyle biraz dolaşmış, yemek vakti evine dönmüştü. Bastonunu portmantoya bıraktıktan sonra bir iskemleye çıkarak, zilin pilini muayeneye koyuldu:

— Amonyağı azalmış olacak.. Şurada şişe vardır, ver onu!

Zahit kollarını sıvadı; bir müddet uğraştı. Nihayet iskemleden inerek derin bir nefes aldı:

— Oldu işte; artık düzeldi. Dinle bak, çalacağım!

— Çalmıyor Zahit!

— O halde ehemmiyetli bir bozukluk var. Şimdi sana elektrikçiyi gönderirim!.

— 2 —

— Merhaba Artin usta. Bizim kapının zili bozulmuş. Senin çırağı gönder de bakıversin!

— Peki Zahit bayım... Şimdi, hemen gönderirim.

— Rica ederim! iyi yapsın!

— Hiç merak etmeyiniz, emredersiniz. Güle güle!

— 3 —

— Zil yapıldı mı?

— Yoo... Kimse gelmedi ki!

— Nasıl olur canım, elektrikçi adam göndermedi mi?

— Hayır, kimse gelmedi diyorum ya!...

— Olur şey değil. Halbuki ben Artine tembih etmiştim. Dur hele gidip bir bakayım!

— 4 —

— Artin usta, hani adam gönderecektin. Bizim zil yapılmamış!

— Sizden sornam hemen bizim Arşakı gönderdim bayım. Yapmamış olmaz. Hah! işte kendi de geldi. Bir soralım bakalım... Arşak, Bay Zahidin evine gönderdiysem gitmedin?..

— Gitmedim olur hiç? Ama evde kimse yoktu. Kapının zilini çaldı isem kimse gelip açmadı!...

KARGA

□

VEREM ÂFETİ

İki genç doktor, dertleşiyorlardı:

— Şu verem hakikaten âfet... Gençleri kasıp kavuruyor..

— Doğru... Yoksa senin de mi canını yaktı?

— Tabiî birader.. İki sene o yüzden çaktım!..

000096

Dünya Mizahından Örnekler

«Lûtfen dolabın içinde ayakta durmayın»

Nedendir bilmem amma, ne zaman bana bir şeyi yapmamamı söylerlerse onu muhakkak yaparım. İşte Zürih'deki Hotel Palasa - National'de de ayni şeyi yaptım.

Odama girince elbise dolabımın üstünde şu ibare yazılı bir kâğıdın asılı olduğunu gördüm:

Bitte Nicht Auf Den Schrankboden Stehen

Ki, tercümesi:

Lûtfen dolabın içinde ayakta durmayın, demektir.

Maamafih, bunu okur okumaz dolaba girmedim.

Bu kâğıdın oraya niçin konduğunu araştırmağa başladım. Benden önceki kiracılar da bunu merak etmiş olacak ki, değişik lisanlarda bir sürü şeyler yazmış, sorgu işaretleri koymuşlardı.

Dolabı muayene ettim. Ondokuzuncu yüzyıl stilinde ceviz bir dolaptı. Sağlam olduğu için neye içine girmeme mâni olmak istediklerini de anlıyamadım. Fakat beni en çok hayrette bırakan şey, dolaba girmek istiyeceğim fikrine neden saplandıklarıydı.

Buna iki cevap bulabildim: Biri kiracının gürültüsünden korunmak için içine girmesi, ikincisi ise dolap otomatik olduğundan, açılınca içinde yanan kuvvetli ışık altında kitap okumak istemesidir.

Sonra «aman», dedim, «neye yazmışlarsa yazmışlar. Bana ne?» Fakat aklım takılmıştı bir kere... «Dur şu dolabın içine gireyim» dedim, «belki ne olduğunu anlarım.»

Kapısını açtım; içinde kuvvetli bir ışık vardı ve güve kokuyordu. İçine girdim ve kapıyı kapadım. Sen misin bunu yapan... Kapı kilitlenmesin mi? Deli olacağım. Dolabın içinde mahpus kaldım! Havası bitince öleceğim diye düşündüm. Bu arada durmadan o daracık yerde dönüyor ve duvarlara vuruyordum. Fakat, kimse sesimi duymadı ki......

Nihayet takatim kesildi. Okuduğum Şarlok Holmes, Nat Pinkerton, Detektif Nik'in maceralarını hatırlamağa çalışıp böyle vaziyetlerde nasıl kurtulduklarını araştırmağa koyuldum. Son çare buydu.

Bir ara güçlükle nefes almağa başladım ve bitâp arkama yaslandım. Birden arkamdaki kapı açıldı ve kendimi yerde buldum.

Bir müddet o vaziyette kaldıktan sonra aklım başıma geldi. Kapının kilitlendiği korkusuyla o kadar şaşkına dönmüştüm ki, sırtım kapıya gelmiş ve onu açamamıştım.

Çeviren: **Meryem ESEN**

Hakikat ve hayal...

TAŞ DEVRİ KARİKATÜRLERİ :

— Hayret... Herifin solak olduğuna bugüne kadar dikkat etmemişim!..

— İl Travaso —

FISILTILAR

Hanımefendinin kabul günüydü. Öğleye kadar uğraşıp misafirleri için hazırlık yapmıştı. Ondan sonra da, misafirlerini taze ve dinç olarak karşılayabilmek için odasına gidip bir müddet için uzanıp yattı.

Misafirler gelince ortada çok tuhaf bir hava belirdi. Zaten misafirlerin gelişleri de bir tuhaftı: Bir kere kapının zilini çalmadan içeri giriyorlar, birbirleriyle fısıldaşarak konuşuyorlar ve yaptıkları her hareketi ölçüp biçiyorlardı. Hepsinin de son derece rahatsız olduğu açıkça belliydi.

Hanım da onlardan az rahatsız değildi, hani. Ne olduğunu anlıyamıyor, «acaba misafirlerimi incitecek bir şey mi yaptım?» falan diye düşünüyordu.

Fakat nihayet küçük oğlunun yardımı ile muamma çözüldü: Meğer hanım yatmağa giderken, çocuklar kendisini rahatsız etmesin diye bir kâğıda bir şeyler yazıp kapıya asmış, sonra da onu oradan çıkarmağı unutmuş.

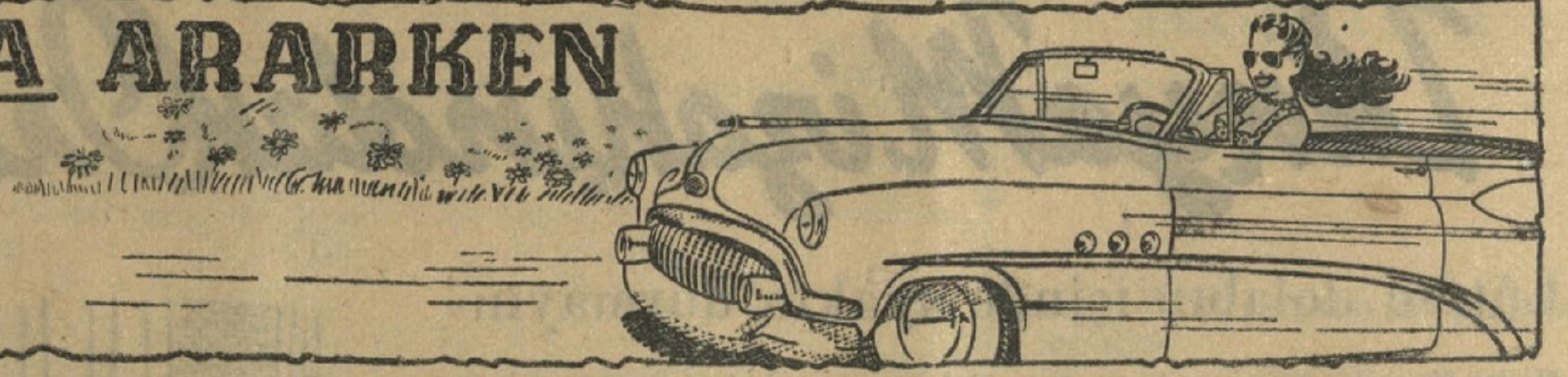
Kâğıtta şunlar yazılıydı:

«Kapı açıktır. Allah rızası için sessizce girin. Birbirinizle konuşmak mecburiyetinde kalırsanız, fısıldayın. Lûtfen de bana bir şey sormayın!»

000097

ZENGİN KOCA ARARKEN

YAZAN: SERVER BEDİ

AKBABA'NIN ROMANI: 11

O gün, patron bana karşı çok efendiydi. Çapkınca hiç bir sözü, bakışı, iması yoktu. Adeta kocalık stajı yapıyormuş gibiydi. Muvaffak oluyordu. Bir kaç defa onu Tahsinle mukayese eden düşüncelere daldım. Çirkin huyunu unuttum, kendi kendime: «Nesi var? Pekâlâ koca!» dedim.

Beni sokağın köşe başına kadar otomobiliyle getirdi.

— Sizden en son ne zaman cevap alabilirim? diye sordu.

— Bana bir hafta müsaade ediniz, dedim.

O gece, başım yastıkta iken, benim için şöyle bir ciddî mesele çıktı: Kadri mi, Tahsin mi? Kadri zengin olmuş, Tahsin olacak; olacağı da şüpheli; girgin, pişkin, zeki, becerikli bir genç, fakat, şimdilik meteliği yok. Bağcılardan parayı alabilirse eline altmış, yetmiş bin liralık bir sermaye geçecek. Fakat bu zamanda mühim bir servet değil. Kadri en aşağı bir milyonluk adam. Lüksü ve gösterişi olmadığı için halinden anlaşılmıyor. Zaten öyle babayani bir adam ki, lüks ona yakışmaz. Tahsin öyle değil. Parası olsa yaşamasını bilir. Parası olmadığı halde, otomobil kullanıyor, tenis oynuyor, mükemmel dans ediyor, yüzüyor, iyi giyiniyor,. Kadri yaşlı, Tahsin genç; sonra, Tahsinin kırbaç, tokat ve yumruk yemek gibi garip bir zevki de yok.

Ertesi akşam da onunla buluştuk. Kadri ile konuştuklarımızı anlattım. Ellerini uğuşturdu:

— Mükemmel! dedi. Perşembeye bağcılardan çeki alacağım, demek.

Fakat ne kurnaz adam! Benim bakışlarımda ne vardı, bilmem ki... Fazla bir dikkat mi, şüphe mi, tereddüt mü? Tahsin içimden geçeni hemen anlayıverdi:

—Neclâcığım, dedi, sen Kadri ile benim aramda tereddüt ediyorsun. Halinden belli. Hiç inkâr edeyim deme. Sana hak veriyorum. Kadri milyoner. Evlenir evlenmez sana istediğin kadar lüks bir hayat yaşatmağa başlar. Benim servetim şimdilik bir hayalden ibaret. Nasrettin Hocanın yün hikâyesi gibi bir şey. Benimle evlenirsen, senelerce bekliyeceksin, sabredeceksin, bir sürü para maceraları içinde heyecanlar geçireceksin. Sana aşk değil, servet lâzım. Hazır eline Kadri gibi semiz bir sağmal inek geçirmişsin, ne duracaksın? Herif de sana bayılıyor. «Herif» diye ağzımdan kaçtı. İyi adamdır Kadri. Cömert, merhametlidir, saftir. Biçimsiz huyları vardır ama, bana ne? Severim onu ben.

Tahsinin yüzüne hayretle bakıyordum. Hem içimden anladığı için, hem de rakibini böyle candan methettiği için... Bu sefer içime başka bir şüphe düştu. Acaba Tahsin, eline para geçeceğini anlayınca, bekâr kalmayı tercih mi ediyor? Fakir gözüyle beni beğendi de, zengin gözüyle beğenmiyor mu?

Tahsin bu düşünce mi de anlamış gibi dedi ki:

— Fakat sen bir şeyi unutuyorsun. Ben olmasam Kadri on para kazanamazdı. O da bilir bunu. Yarın değil, öbür gün bankadan parayı çektikten sonra ben ona istifayı dayıyacağım. Zavallı Kadride şafak atacak. Saf adamdır, piyasa kurdu değildir. Ben kazanırken o kaybetmeğe başlıyacak. Sen bir kaç sene sefa süreceksin. Fakat sonra? İflâs etmiş bir adamın karısı olacaksın.. Lüks hayata alışacaksın ve fakirliğe dönmek senin için ölüm olacak. Tabiî, o zaman, Kadriden ayrılıp benimle evlenmeyi de ümit edemezsin, değil mi?

Gülümsiyerek mırıldandım:

— Tabiî...

— Onun için, şimdiden düşün, taşın. Kadri mi, ben mi?

— Sen.

— Yaşa. Zeki kızsın, bilirim. Şimdi sen beni gör. Parayı alayım, gör. Çok beklemiyeceksin. İki seneye kalmaz: otomobilin, vizyonun, Adada villân, Amerikaya seyahat biletlerin hazırdır.

Ertesi sabah, yazıhaneye Kadri de, Feriha da gelmedi. Ben buna bir mâna veremiyordum. Tahsin de düşünce içindeydi:

— Bunda bir iş var, diyordu.

On bire kadar bekledik. Nihayet Kadrinin evine telefon etmeğe karar verdik. Bizden evvel o telefon etti ve Tahsini evine çağırdı. «Telefonda anlatılmaz. Tatsız bir kaza geçirdim. Çabuk gel» demiş.

Tahsin gitti. Ben yazıhanede yalnız kaldım. Nedir o tatsız kaza? Tramvayın altında mı kaldı? Feriha niçin meydanda yok? Beraber mi kaza geçirdiler?

Tahsini merakla bekliyordum.. Öğleye doğru geldi.

— Ne var? Nedir? Ne kazası? Diye sordum.

Tahsin bağırdı:

— Kaza değil, rezalet! dedi.

— Ne rezaleti?

— Evvelki akşam Feriha seni takip etmiş. Kadri ile otomobile bindiğinizi görmüş. Dün gece onun evine gitmiş. Evvelâ hiç bir şey söylememiş. Kadri yine mayolarını giyip kırbacın altına yatınca, Feriha, bu sefer öfke ile adamcağızı öyle bir dövmeğe başlamış ki... Kafa, göz, kol, but dememiş, yapıştırmış. Ölçüyü pek fazla kaçırmış. Kadri yerinden fırlayıp kırbacı Ferihanın elinden almağa kalkarken kız onun yüzünü, gözünü tırmalamağa başlamış. Canı yanan Kadri bağırmış. O sırada pencerenin önünden bekçi geçiyormuş, düdük çalmış. Biraz sonra bekçi ile polis gelmişler, Kadri de müthiş öfkeli imiş, Ferihayı polise vermiş. Şimdi başı sargılar içinde, yüzünde merhemlerle evde yatıyor.

— Feriha nerede?

— Onun da karakolda ifadesini alıp bırakmışlar. Utancından gelemedi bugün buraya.

— Hay deli kız hay! Hem Kadriyi, hem de buradaki işini kaybetti.

Tahsin başını sallıyarak:

— Yok canım, dedi, bilâkis, Feriha Kadrinin yine gözüne girdi. Patronun istediği böyle bir dayaktır. Bayılır buna.

— Öyle ise, ne diye Ferihayı polise teslim etti?

— Mahalleye karşı bu dayak ziyafetini bir kavga şeklinde göstermek için. Hakikatin anlaşılmasını istemez tabiî. Biraz sonra karakola hemen telefon edip şikâyeti olmadığını söylemiş, muamele durmuş, kızı bırakmışlar.

— Ne çirkin şeyler.. diye mırıldandım.

— Sen bir de Kadriye sor. Hayatının en güzel hâtırası budur.

— Ne biçim huy bu, Tahsin. Nedir bu? Anlat bana.

— Anlamıyorum ki, anlatayım. Para getirmeyen meselelerle zihnimi yormam. Bana ne? Mazohizm hakkında tetkikat yapacak değilim ya... Böyle şeylere merakım olsaydı ticaret hayatına atılmazdım.

— Senin de böyle huyların var mı?

Tahsin birdenbire doğruldu:

— Ha!.. bak, sana şimdiden haber vereyim. Bana bir fiske vurursan seni tepelim.

— Ay! demek ki, sen de sadistsin.

— Ne demek o?

— Başkasını dövmekten hoşlanıyorsun.

(Devam edecek)

— Şu Fahrettin Kerim yaman adam doğrusu...
— Nereden anladın?.
— Baksana, o kadar iş arasında vakit bulup valilik ve belediye reisliği bile yapıyor!...

000098

ÜÇ KATLI EV

ROMAN

Yusuf Ziya Ortaç

Yakında çıkıyor

Siparişlerinizi şimdiden yapınız

AKBABA YAYINEVİ

ANADOLU

Anor

[illegible]

Y/

sigortalarını en müsait şartlar...
rilerinin emrine âma...

Yurdun her tarafındaki İş ve Ziraat Banka.
bu en eski ve en büyük Sigorta Şirketinin ace.

Telefonlar:	Santral	44653/2/1 ve 4.
	Müdür	44039
	Fen Müşaviri	
	ve	
	Ankara Şubesi	10109
	İkinci Müdür	43954
	Galata Bürosu	43949
	İzmir Bürosu	5915

Telgraf adresi:
İmtiyaz — İstanbul

Yurt imarının en esaslı temeli

İller Bankası

Sermaye: 200.000.000 T. L.

Yurdu, SU ve ELEKTRİK şebekeleriyle örer.

Halkımıza sağlık kaynağı, bol ve temiz SU ile Işık ve her türlü refah vasıtaları sağlar.

ŞEHİR, KASABA ve KÖYLER'imizin bayındırlığı için gerekli yardımları yapar ve krediler açar.

Her türlü Kamu hizmetlerinin gerçekleşmesine çeşitli vasıtalarla da çalışır.

BANKACILIK muameleleri yapar.

En müsait şartlarla MEVDUAT kabul eder ve her nevi

000095

Akbaba

— Astronomiden sıfır... Sinema yıldızlarından başka bildiğiniz yıldız yok!..